GRYFICI. Dynastia władców Pomorza Zachodniego XII–XVII w.

Mieszko I, książę Polski, † 992 ∞ 1. 965 (963?) ***Dobrawa (Dubrawka)***, córka Bolesława I Srogiego, księcia Czech, † 977 ∞ 2. 978–980 ***Oda***, córka Dytryka, margrabiego Marchii Północnej, † 1023
z pierwszego małżeństwa syn Bolesław Chrobry oraz córka Świętosława (Sygryda)

Mieszko, po śmierci ojca wiosną 992 wygnany z Polski wraz z matką i braćmi przez Bolesława Chrobrego; * 978–82 † po 25 V 992

Świętopełk (Świętopełk), wedle testamentu ojca uzyskał Pomorze, gdzie jednak nigdy nie sprawował realnej władzy, jako że po śmierci Mieszka I wiosną 992 został wygnany z Polski wraz z matką i braćmi przez Bolesława Chrobrego; * 979–85 † po 25 V 992, a zapewne także po 1018 ∞ po 1005 *N.N.*

Lambert, po śmierci ojca wygnany z Polski wraz z matką i braćmi przez Bolesława Chrobrego wiosną 992; * 980–91 (po 986?) † po 25 V 992 (= ***Lambert I***, biskup krakowski?)

Dytryk (Teodoryk), początkowo w Niemczech, wraz z wygnanym ojcem, na mocy postanowień zjazdu merseburskiego uzyskał z woli cesarza 1/3 terytorium Polski, najprawdopodobniej Pomorze 7 VII 1032, wygnany stamtąd już 1033–34 (przed 1040), † przypuszczalnie 1005–10 † po 7 VII 1032 ∞ najwcześniej w latach 1025–35 *N.N.*

Siemomysł (Siemowit, Zemuzil), przed 1040 w Niemczech, zapewne książę Pomorza po wygnaniu lub śmierci Dytryka († 1033–34, 1036 lub 1038, z pewnością przed zjazdem merseburskim 24 VI 1046, być może pierwszy ogólnopolemiczny książę pomorski, * zapewne 1005–10 † po 24 VI 1046 ∞ najwcześniej 1025–35 *N.N.*, przypuszczalnie córka Jarosława Mądrego, wielkiego księcia kijowskiego

? syn * hipotetycznie ok. 1035–40, być może identyczny (lub był w jego syn) ze ***Świętoborem***, wzmiankowanym przez Anonima Galla księciem pomorskim, pochodzącym z rodu spokrewnionego z dynastią Piastów, którego rodowcy (*pragnice*) nie dochowywali wierności władcom Polski, a którego wygnał z Pomorza w 1105 lub 1106 Bolesław III Krzywousty – przypuszcza się, iż ów Świętobor sprawował władzę w Kołobrzegu lub ziemiach położonych na zachód od tego grodu i † 1107 (∞ prawdopodobnie najpóźniej 1086 *N.N.*)

Świętobor (Świętobór) (I), książę pomorski, panujący prawdopodobnie w latach 1050–60, alternatywnie tożsamy ze ***Świętoborem***, wzmiankowanym przez Anonima Galla w 1105 lub 1106 († ***?***), co jest jednak mało prawdopodobne z uwagi na względy chronologiczne

? książę pomorski * hipotetycznie ok. 1070, być może identyczny: *a)* ze ***Świętoborem***, wzmiankowanym przez Galla w 1105 lub 1106 († ***?*** powyżej); *b)* z ***Dumarem***, wspomnianym w 1117 „księciem słowiańskim" (pomorskim); jak się przypuszcza, był przywódcą Redarów lub Dołężan, którzy ok. 1110 podporządkował sobie ludy słowiańskie między Łabą a Bałtykiem, aż po granice Polski: jego władzrwo obejmowało być może ujście Odry z wyspami Wolin i Uznam (= „Selencja" z *Kronik* Anonima Galla)?

? Świętobor (Świętobór) Starszy, protoplasta rodu *Świętoborzyców*
? Świętopełk (II, „mahielski"), możliwy protoplasta wschodniopomorskiej dynastii *Sobieławowiców*

BOGUSŁAW X WIELKI († ***?*** pokolenie XII)

Jerzy I Jednooki, książę zachodniopomorski, † 1531

Zofia † 1568 ∞ Fryderyk I, król Danii i Norwegii, † 1533

Małgorzata † 1569 ∞ Ernest, książę brunświcki na Grubenhagen, † 1567

Elżbieta † 1586 ∞ Ulryk III Niemiecki Nerot, książę meklemburski na Güstrowie, † 1603

Adolf, książę holsztyński na Gottorp, † 1586

Elżbieta † 1596 ∞ Jan, książę holsztyński na Sonderburgu, † 1622

Zofia † 1631 ∞ Fryderyk II, król Danii i Norwegii, † 1588

Jan Adolf, książę holsztyński na Gottorp, † 1616

August Filip, książę holsztyński na Sonderburgu-Beck, † 1675

Elżbieta † 1625 ∞ Henryk Juliusz, książę brunszwicki na Lüneburgu, † 1613

Anna † 1619 ∞ Jakub I (VI), król Anglii i Szkocji, † 1625

Fryderyk III, książę holsztyński na Gottorp, † 1659

Fryderyk Ludwik, książę holsztyński na Sonderburgu-Beck, † 1728

Zofia Jadwiga † 1642 ∞ Ernest Kazimierz, hrabia Nassau na Dietz, † 1632

Elżbieta † 1662 ∞ Fryderyk V, elektor Palatynatu, król Czech, † 1632

Chrystian Albrecht, książę holsztyński na Gottorp, † 1695

Piotr August, książę holsztyński na Sonderburgu-Beck, † 1775

Wilhelm Fryderyk, hrabia, następnie książę Nassau na Dietz, † 1632

Karol Ludwik, elektor Palatynatu, † 1680

Zofia † 1714 ∞ Ernest August, elektor Hanoweru, † 1698

Chrystian August, książę holsztyński na Gottorp, † 1726

Karol Antoni August, książę holsztyński na Sonderburgu-Beck, † 1759

Henryk Kazimierz II, książę Nassau na Dietz, † 1696

Karol II, elektor Palatynatu, † 1685

Jerzy I, król Wielkiej Brytanii, † 1727

Adolf Fryderyk, król Szwecji, † 1771

Fryderyk, książę holsztyński na Sonderburgu-Beck, † 1816

Jan Wilhelm Friso, książę Oranii (Orange), † 1711

Elżbieta Szarlota (Liselotta) † 1722 ∞ Filip I, książę Orleanu, † 1701

Jerzy II, król Wielkiej Brytanii, † 1760

Gustaw III, król Szwecji, † 1792

Wilhelm, książę holsztyński na Sonderburgu-Beck, następnie na Sonderburgu-Glücksburgu, † 1831

Wilhelm IV, stadhouder Niderlandów, † 1751

Anna Szarlotta † 1777 ∞ Fryderyk Ludwik, badeński, † 1732

Elżbieta Szarlota † 1744 ∞ Leopold Józef, książę Lotaryngii, † 1729

Fryderyk Ludwik, książę Wali, † 1751

Gustaw IV Adolf, król Szwecji, † 1837

Chrystian, książę holsztyński na Sonderburgu-Glücksburgu, pod imieniem Chrystian IX król Danii, † 1906

Wilhelm V, stadhouder Niderlandów, † 1806

Karol Fryderyk, wielki książę Badenii, † 1811

Franciszek III Stefan, cesarz rzymsko-niemiecki, † 1765

Jerzy III, król Wielkiej Brytanii, † 1820

Zofia Wilhelmina † 1865 ∞ Leopold, wielki książę Badenii, † 1852

Fryderyk VIII, król Danii, † 1912

Jerzy I, król Grecków, † 1913

Wilhelm I, król Niderlandów, † 1843

Karol Ludwik, erbprinz badeński, † 1801

Maria Amalia † 1804 ∞ Ferdynand I, książę Parmy, † 1802

Leopold II, cesarz rzymsko-niemiecki, † 1792

Edward, książę Kentu, † 1820

Fryderyk I, wielki książę Badenii, † 1907

Chrystian X, król Danii, † 1947

Haakon VII, król Norwegii, † 1957

Ingeborga † 1958 ∞ Karol, książę szwedzki, † 1951

Konstantyn I, król Grecków, † 1923

Wilhelm II, król Niderlandów, † 1849

Karol, wielki książę Badenii, † 1818

Ludwik I, król Etrurii, † 1803

Franciszek I, cesarz Austrii, † 1835

Wiktoria, królowa Wielkiej Brytanii, † 1901

Wiktoria † 1930 ∞ Gustaw V, król Szwecji, † 1950

Fryderyk IX, król Danii, † 1972

Olaf V, król Norwegii, † 1991

Astryda † 1935 ∞ Leopold III, król Belgów, † 1983

Paweł I, król Grecków, † 1964

Wilhelm III, król Niderlandów, † 1890

Maria Amelia † 1888 ∞ Wilhelm Hamilton, książę Hamilton, † 1863

Karol II/Ludwik II, książę Parmy/król Etrurii, † 1883

Franciszek Karol, arcyksiążę austriacki, † 1878

Edward VII, król Wielkiej Brytanii, † 1910

Gustaw VI Adolf, król Szwecji, † 1973

Małgorzata II, królowa Danii, † 1940

*Harald V, król Norwegii, * 21 II 1937*

Albert II, król Belgów, † 1934

Zofia * 1938 ∞ Jan Karol I, król Hiszpanii, * 1938

Wilhelmina, królowa Niderlandów, † 1962

Maria Douglas-Hamilton † 1922 ∞ Albert I, książę Monako, † 1922

Karol III, książę Parmy, † 1854

Karol Ludwik, arcyksiążę austriacki, † 1896

Jerzy V, król Wielkiej Brytanii, † 1936

Gustaw Adolf, książę Szwedzkiego, † 1947

Fryderyk X, król Danii * *26 I 1968*

*Filip, król Belgów, * 15 IV 1960*

*Filip VI, król Hiszpanii, * 30 VI 1968*

Beatrycze, królowa Niderlandów, † 1938

Szarlotta, księżna de Valentinois, † 1977

Ludwik II, książę Monako, † 1949

Robert I, książę Parmy, † 1907

Feliks, książę parmeński, † 1970

*Wilhelm Aleksander, król Niderlandów, * 27 IV 1967*

Rajner III, książę Monako, † 2005

Jan, wielki książę Luksemburga, † 2019

*Albert II, książę Monako, * 14 III 1958*

*Henryk, wielki książę Luksemburga, * 16 IV 1955*

*Karol XVI Gustaw, król Szwecji, * 30 IV 1946*

Schemat opracowany w oparciu o genealogie dynastyczne zamieszczone na stronie: *An Online Gotha* Paula Theroffa.

© Przemysław Jaworski

Pochodzenie europejskich monarchów A.D. 2022 od Bogusława X Wielkiego

I

I — *Gryfici*

córka * zapewne z początkiem XII w. † po 1115 ∞ najpóźniej ok. 1115 ***możny pomorski*** (być może tożsamy z ***Dumarem***, wzmiankowanym w 1117 „księciem słowiańskim" (pomorskim) († ***?*** powyżej); miała ona syna *Domimysła*, wzmiankowanego jako siostrzeniec księcia pomorskiego Racibora I († ***?***) i jeden z dowódców wyprawy tegoż księcia na norweską Kungahelle 9 VIII 1135

Warcisław I, książę pomorski: wspólnie z młodszym bratem Raciborem I panował nad Pomorzem Zachodnim („Słavia", „Kassubia") z Kamieniem Pomorskim, Szczecinem, Pyrzycami, Dyminem (Demmin), Łosicami (Loitz), Białogardem, Kołobrzegiem i Koszalinem oraz wyspami Wolin i Uznam; w niewoli niemieckiej ok. 1105 i zapewne wówczas ochrzczony; pokonany przez Bolesława III Krzywoustego, uznał się lennikiem polskim 1119 (1121); przeprowadził chrystianizację Pomorza Zachodniego 1124–28; lennik cesarski 1127; * przed 1100 † (zamordowany?) 6 VI 1134–9 VIII 1135, może z początkiem (23 II?) 1135 o Slup (Stolp) nad Pianą, kościół klasztorny benedyktynów (∞ ***pogańska żona; małżonka?*** ∞ *N.N.*, nieznana szlachcianka, być może ***księżniczka ruska/niemiecka***

Racibor I, książę pomorski, panował wspólnie ze starszym bratem Warcisławem I; pokonany przez Bolesława III Krzywoustego i zmuszony uznać się lennikiem polskiego księcia 1119 (1121); na Kamieniu Pomorskim 1124 (lub wcześniej); książę Pomorza Zachodniego po śmierci brata 1134–35; ochrzczony przez Ottona z Bamberga; fundator klasztoru premonstratensów (norbertanów) w Grobii (Grobe) ok. 1155; * przed 1110 † 7 V 1155 lub 1156 ☐ Grobia (Grobe), kościół klasztorny premonstratensów (norbertanów), przeniesiony na Uznam 1184, na Padagę 1308 ∞ zapewne ok. 1135 lub 1136 (przed 1141–44) ***Przybysława N.,*** przypuszczalnie córka Jarosława Iwana Światopełkowicza, księcia włodzimiersko-wołyńskiego, alternatywnie córka Świętopełka „odrzańskiego", ukazanego tutaj jako domniemany brat Racibora I († ***?***); † 1155–8 VI 1159

Świętopełk (III, „odrzański"), wedle *Rocznika świętobrzyskiego* książę pomorski, który: † 1122 podczas walk z księciem polskim Bolesławem Krzywoustym; być może panował on we wzmiankowanej w *Kronice* Anonima Galla „Selencji", obejmującej zapewne ujście Odry z Wolinem i Uznamiem; alternatywnie był on ojcem Racibora I, a więc i Warcisława I († ***?***), względnie teściem Racibora I

II

II — *Gryfici*

*? **Wojsława*** * ok. 1130 † 1172 ☐ Doberan, kościół klasztorny cysterów ∞ przypuszczalnie 1140–50 ***Przybysław I,*** książę Obodrytów i Chyżan, pan Meklemburga, * zapewne 1125–30 † Lüneburg 30 XII 1178 ☐ do 1215 tamże, kościół św. Michała, następnie Doberan, kościół klasztorny cysterów

*? **córka*** * zapewne ok. 1140 † po 1140 ∞ przypuszczalnie ok. 1140 ***Racz (Rościsław)***, zapewne książę Rugii, † przed 1164

Bogusław I, książę Pomorza Zachodniego wspólnie z młodszym bratem od śmierci stryja 1155; w podziale ok. 1160 otrzymał ziemie: szczecińską, kołbacką, wkrzańską, wołogoską, chociwewską i łosicką oraz połowę Kołobrzegu, ponadto książę naczelny z siedzibą w Uznamie, we wspólnym władaniu braci pozostały ziemie: kołobrzeska, koszalińska i świdwińska; od śmierci brata ponownie książę całego Pomorza Zachodniego 1180; lennik polski ok. ok. 1180, lennik cesarski (= książę Rzeszy) 1181, lennik duński 1185; fundator klasztoru premonstratensów (norbertanów) w Gręboczowie/Grębowie (Gramzow) w ziemi wkrzańskiej ok. 1176, dobroczyńca klasztoru premonstratensów na Grobii, który w 1184 przeniósł na wyspę Uznam; * 1125–30 † (podczas łowów) opodal wsi Sośnica w rejonie Nowego Warpna 18 III 1187 ☐ Uznam, gród Wim, kościół klasztorny premonstratensów (norbertanów; do 1184 na Grobii, od 1308 na Padagę) ∞ 1. ok. 1150 ***Wałpurga N.,*** przypuszczalnie z północnych Niemiec; † przed 18 IV 1177, może 1174 ☐ Grobia (Grobe), kościół klasztorny premonstratensów (norbertanów) ∞ 2. ok. 26 IV 1177 (lub 1181) ***Anastazja***, córka Mieszka III Starego, księcia wielkopolskiego i krakowskiego; otrzymała tytułem oprawy wdowiej Trzebiatów wraz z 35 wsiami 118?, regentka pomorska w imieniu nieletnich synów 1187–ok. 1208; * zapewne ok. 1164 † (Kamień Pomorski?) 31 V 1240–24 IV 1242 ☐ Trzebiatów, kościół klasztorny norbertanek

linia dymińska starsza

Kazimierz I, książę Pomorza Zachodniego wspólnie ze starszym bratem od śmierci stryja 1155; książę dymiński: w podziale ok. 1160 otrzymał kasztelanie dymińską (od grodu Dymin, niem. Demmin) oraz kamieńską, ziemie bardzką, trzebuscką, wolińską i stargardzką oraz połowę Kołobrzegu, we wspólnym władaniu braci pozostały natomiast ziemie: kołobrzeska, koszalińska i świdwińska; lennik polski ok. 1164, lennik saski 1164; fundator klasztorów premonstratensów (norbertanów) w Grobii (Grobe; przeniesiony na Uznam 1184, na Padagę 1308) ∞ zapewne ok. 1135 lub 1136 ***Przybysława N.,*** przypuszczalnie córka Jarosława Iwana Światopełkowicza, księcia włodzimiersko-wołyńskiego, alternatywnie córka Świętopełka „odrzańskiego"

Małgorzata * przed 1142–45 † zapewne przed 1197–98 ☐ Ratzeburg (Racisa), kościół katedralny ∞ (przed 1160) ***Bernard I,*** hrabia Ratzeburga, † 8 II 1194–1195

Świętopełk, wzmiankowany 13 XI 1175

III

III — *Gryfici, książęta zachodniopomorscy*

1 — ***Racibor*** * 1150–56 † 14 lub 15 I 1183 ☐ Grobia (Grobe), kościół klasztorny premonstratensów, przeniesiony na Uznam 1184, na Padagę 1308 ∞ zapewne 1174–76 ***Salomea,*** córka Mieszka III Starego, księcia wielkopolskiego i krakowskiego, * przypuszczalnie ok. 1161 † 11 V po 1177

Warcisław * zapewne ok. 1155 † 16, 17, 18 II 1184 (1185?) ☐ Uznam, góra NMP, kościół klasztorny premonstratensów (norbertanów; wcześniej na Grobii, od 1308 na Padagę)

2 — *linia szczecińska, od 1264 na całym Pomorzu Zachodnim*

Bogusław II, książę Pomorza Zachodniego wspólnie z młodszym bratem od śmierci ojca 1187 (do ok. 1208 pod regencją matki oraz – do 1196 – Warcisława II, kasztelana szczecińskiego); w dokonanym w 1211 podziale księstwa otrzymał dzielnicę ustumańsko-szczecińską, na którą składały się ziemie: szczecińska, ustumańska, kołbacka, wkrzańska, wołogoska i łosicka, natomiast pod wspólnym zarządem braci pozostawała ziemia kołobrzeska oraz (odbite z rąk księcia Rugii 1215/16) ziemie chociwewska i łosicka; lennik Polski 1202, duński 1216; * zapewne 1178–79 (przed 1184) † 23 lub 24 I 1220–21 ☐ Szczecin, kościół św. Jakuba ∞ zapewne ok. 1205 lub 1209–10 ***Mirosława,*** córka Mściwoja I, namiestnika gdańskiego, regentka w imieniu syna od śmierci męża co najmniej do 18 V 1233, * przed 1196, zapewne 1190–95 † przed 1240, zapewne 1233, ok. 1236 lub ok. 21 II 1237 ☐ Szczecin, kościół św. Jakuba

3 — *linia dymińska młodsza*

Kazimierz II, książę Pomorza Zachodniego wspólnie ze starszym bratem od śmierci ojca 1187 (do ok. 1208 pod regencją matki oraz – do 1196 – Warcisława II, kasztelana szczecińskiego); w dokonanym w 1211 podziale księstwa otrzymał dzielnicę dymińską, na którą składały się ziemie: szczecińska, ustumańska, kołbacka, wkrzańska, wołogoska i łosicka, natomiast pod wspólnym zarządem braci pozostawała ziemia kołobrzeska oraz (odbite z rąk księcia Rugii 1215/16) ziemie chociwewska i łosicka; pierwszy fundator klasztoru augustianów w Stargardzie 1199; * zapewne ok. 1180 † (po powrocie z Y krucjaty lub też w drodze do Egiptu) ok. 8 XII 1219 w zapewne ok. 1209–11 ***Ingarda (Ingerda),*** przypuszczalnie z duńskiego rodu Slagnörów (Hvide), córka lub też wnuczka Esberna Snare, regentka w imieniu syna od śmierci męża co najmniej do ok. 1225; † 1228–35 ☐ Eldena, kościół klasztorny cysterów

Adolf, wzmiankowany 1187, „książę Lutycji" (?)

syn, córka lub też ***wnęcej dzieci,*** wzmiankowane wraz z matką 1176

wygaśnięcie linii dymińskiej starszej

IV

IV — *Gryfici, linia dymińska młodsza*

Bernim I Dobry, książę szczeciński: po śmierci ojca objął rządy w dzielnicy ustumańsko-szczecińskiej 1220 (pod regencją matki oficjalnie do wiosny 1233, choć usamodzielnienie księcia miało miejsce ok. 1228), początkowo rezydował w Uznamie, ok. 1235 przeniósł swoją siedzibę do Szczecina; utracił na rzecz margrabiów brandenburskich ziemię łebuską i reltowską 1230, a następnie sprzedał im południową część ziemi wkrzańskiej ok. 1230; utracił na rzecz książąt wschodniopomorskich: ziemię ślązaki kasztelanie codzyską i kiniecką 1234 (odbite 1238); złożył hołd lenny margrabiom brandenburskim, zrzucając tym samym zależność lenną od Danii ok. 1234 lub 1242; przekazał Stargard z okręgiem biskupowi kamieńskiemu 1240 (odzyskany 1248); odprowadził brandenburgom część ziemi wkrzańskiej (wyspę mocową) 1250; nadał Szczecinowi prawa miejskie 1243 lub 1250; sprzedał Szczecin i Pyrzyce margrabiom brandenburskim 1248; zajął ziemię sławieńską ze Sławnem i Darłowem, nałożyć do Warcisława II, księcia wschodniopomorskiego, 1266, a następnie przekazał ją księciu rugijskiemu Wisławowi II 1269 lub 1270; ponownie złożył hołd lenny margrabiom brandenburskim 1269; dopuścił najstarszego syna do współrządów 1273; sprzedał zachodnią część ziemi kołobrzeskiej biskupowi kamieńskiemu 1276; fundator klasztoru cysterek w Szczecinie (wraz z żoną) 1243; klasztoru cysterek w Marianowie 1248 oraz klasztorów augustianów we Wkrzysicach (Ückermünde) 1260 (przeniesiony do Jasienic [Jasenitz] koło Polic 1331) i w Stargardzie ok. 1270, a także kościoła NMP w Szczecinie 1261/63; * zapewne ok. 1210 † Dąbie koło Szczecina noc 13/14 XI 1278 ☐ Szczecin, kościół NMP ∞ 1. schyłek 1238 ok. 1241/42 ***Marianna,*** zapewne córka Eryka Kunttsona, kniaź Sewerji, współfundatorka klasztoru cysterek w Szczecinie 1243,* zapewne ok. 1215 † krótko przed 27 VI 1252 ☐ Szczecin, kościół klasztorny klarysek ∞ 2. Szczecin ok. 1252–53 ***Małgorzata,*** córka Mikołaja, pana meklemburskiego na Rostoku (Rostock) i Orlach (Werle), fundatorka klasztoru augustianek w Pyrzycach 1265 ∞ 3. Stargard, później meklemburski Burg Stargard ok. 16 V 1287 ***Mechylda (Matylda),*** córka Ottona III Pobożnego, margrabiego brandenburskiego († ***?*** ∞ 2. ***Jan II,*** hrabia Chochowa (Gützkow); † 1314), * przypuszczalnie 1248–55 † 20 XII 1316 ☐ Szczecin, kościół NMP

Wisława * przypuszczalnie po ok. 1210 † krótko przed 7 V 1229 ☐ Uznam, góra NMP, kościół klasztorny premonstratensów (norbertanów)

Elżbieta * przypuszczalnie ok. 1210 † 1222 ☐ Słup (Stolp) nad Pianą, kościół klasztorny benedyktynów

V

V — *Gryfici, książęta zachodniopomorscy*

1 — ***Anastazja,*** regentka Meklemburgii w imieniu synów pod nieobecność męża 1272–87, posiadała wdowią oprawę na wyspie Poel, * 1239–45 † Rybnica (Ribnitz) 15 III 1317 ☐ Wysmar (Wismar), kościół franciszkański ∞ najpóźniej 1260 ***Henryk I Piegrym,*** pan na Meklemburgu (Mecklenburg), uwięziony w trakcie pielgrzymki do Palestyny 1272–97, * ok. 1230 † 2 I 1302 ☐ Doberan, kościół klasztorny cysterów

2 — *linia wołogosłupska*

Bogusław IV Cichy i Duszca (Corpus et Anima), książę Pomorza Zachodniego koregent ojca 1273, a od jego śmierci współrządca i do 1294 formalny opiekun młodszych przyrodnich braci, Barnima II (Ottona) I 1278; z bracmi w posiadaniu wsi Sądów (Sandow) w ziemi stargardzkiej jako lenna brandenburskiego 1279; najpewniej przedwcześnie zmarły, ale nie wcześniej niż 1294 (w tym czasie Barnim II, syn Ottona I, był już dorosły i mógł przejąć władzę w Pomorzu Zachodnim); w latach 1275–80 przywodził Redarów lub Dołężan, którzy ok. 1110 podporządkował sobie ludy słowiańskie między Łabą a Bałtykiem, aż po granice Polski: jego władzrwo obejmowało być może ujście Odry z wyspami Wolin i Uznam (= „Selencja" z *Kronik* Anonima Galla)?

Mirosława, po śmierci małżonka regentka w hrabstwie szwerzyńskim (zwierzyńskim) w imieniu nieletnich synów 1324–25, * zapewne ok. 1268–69 † 23 VIII 1327–11 XI 1328 ☐ przypuszczalnie Szwerzyn (Zwierzyn, Schwerin) ∞ 1285–90 ***Mikołaj I,*** hrabia Zwierzyna (Szwerzyna, Schwerin) na Wittenburgu, † 31 III–30 III 1323

3 — ***Beatrycze (Beata),*** od 1302 wraz z małżonkiem na wygnaniu w Szczecinie, po jego śmierci przypuszczalnie czeterka tamże, * zapewne 1270–74 † Szczecin 1315–16 ☐ przypuszczalnie tamże, kościół klasztorny cysterek ∞ na krótko przed 1291 ***Henryk II,*** pan meklemburski na Orlach (Werle) i Penzlinie, † zapewne 1265–67 † po 1307

3 — *linia szczecińska*

Otto I, książę Pomorza Zachodniego: koregent starszych braci, Bogusława IV i Barnima II, od śmierci ojca 1278, początkowo nieletni i wraz z Barnimem II pod opieką czterech wojewodów; w latach 1295–98 i 1299–1300 ponownie w imieniu nieletnich synów; w latach 1299–1307 i 1309–1312 w imieniu nieletniego syna Bogusława IV, który w 1299 przekazał mu w posiadanie dzielnicę dymińską, na którą składały się ziemie: szczecińska, ustumańska, kołbacka, wkrzańska, wołogoska i łosicka, natomiast pod wspólnym zarządem braci pozostawała ziemia kołobrzeska oraz (odbite z rąk księcia Rugii 1215/16) ziemie chociwewska i łosicka; pierwszy fundator klasztoru augustianów w Stargardzie 1199; * zapewne ok. 1180 † (po powrocie z Y krucjaty lub też w drodze do Egiptu) ok. 8 XII 1219 ∞ zapewne ok. 1209–11 ***Ingarda (Ingerda),*** przypuszczalnie z duńskiego rodu Slagnörów (Hvide), córka lub też wnuczka Esberna Snare, regentka w imieniu syna od śmierci męża co najmniej do ok. 1225; † 1228–35 ☐ Eldena, kościół klasztorny cysterów

VI

VI — *Gryfici, książęta zachodniopomorscy*

1 — ***Małgorzata*** * zapewne przed 1300 † 1322 ☐ Doberan, kościół klasztorny cysterów ∞ przypuszczalnie 1320 ***Henryk II,*** król Danii i Norwegii, † 1340

2 — ***Eufemia*** * 1286–88, być może 1286 † 26 VII 1330 ☐ Szero, kościół klasztorny cysterów ∞ 1300–06 ***Krzysztof II,*** król Danii, * 29 IX 1276 † Nykøbing 2 VIII 1332 ☐ Szero, kościół klasztorny cysterów

2 — ***Warcisław IV,*** książę wołogoski: współrządca ojca 1307, panujący książę od jego śmierci 1309; rozpoczął wznoszenie zamku szczecińskiego 1309; zdobywca Szczecinka (Neustettin) zapewne ok. 1310, książę słupsko-sławieński na mocy układu pokojowego ojczymad od margrabiów brandenburskich ziemie słupsko-sławieńską ze Słupskiem, Bytowem, Sławnem i Darłowem 1317 (jako lenno brandenburskie do 1320); opiekun (regent) nieletniego margrabiego brandenburskiego Henryka II Dzieciej 1319 do jego śmierci 1320, opanował ziemię łobeską (Nowa Marchia) 1319 (1320), utracony ok. 1326; wzięty w niewolę przez syna Ottonem I i go synem Barnimem III († ***?*** ziemia szczecińska, pokolenie V i VI) opanował większą część należącej do margrabiów brandenburskich ziemi (marchii) wkrzańskiej z Pyrzycami (Pyrzdami) i Tępliwem (Templin) 1320; wraz z Ottonem I i Barnimem III sprzedał okręg i miasto Kamień na okres 10 lat biskupowi kamieńskiemu 1321; przekazał ziemię bytowską Henningowi Behrowi 1321; książę Rugii: na mocy zawartego 5 V 1321 układu sukcesyjnego, po śmierci swojego brata cioteczniego, księcia rugijskiego Wisława III († X 1325), wszedł w posiadanie jego władztwa, obejmującego wyspę Rugia oraz ziemie na Pomorzu Przedmiu (Vorpommern) ze Strzałowem (Stralsund), Bardo (Barth) i Grymsiem (Grimmen); * zapewne 11–27 V 1291 † Strzałowo (Stralsund) 1 VIII 1325 ☐ Kamień Pomorski, kościół katedralny ∞ zapewne 1316 (przed 11 IV) ***Elżbieta,*** wedle różnych hipotez córka Hermana Długiego lub Henryka I bez Ziemi, margrabiów brandenburskich; opiekunką (regentką) nieletnich synów od śmierci męża do osiągnięcia przez synów pełnoletniości (opiekę nad synami Elżbiety i fakrzyczną władzę we władztwie poostawionym przez Warcisława IV sprawowali w latach 1327–32/311) książęta szczecińscy Otto I i Barnim III); * najpóźniej 1300–04 † 1 II 1350–21 II 1356 ☐ Świętki koło Szczecina, kościół klasztorny augustianów Marienthron („Tron Mary")

3 — *linia szczecińska*

Barnim III Starszy (Stary), Wielki, Dobry, książę szczeciński: współrządca ojca 1320 (może już 1319), regent 1338, samodzielny władca od jego śmierci 1344; wraz z ojcem i bratem stryjecznym Ottonem III wojewodem wołogoskim (wołogoskim) nałożył do margrabiów brandenburskich ziemi (marchii) wkrzańskiej z Pyrzycami (Pyrzdami) i Tępliwem (Templin) 1320; wraz z ojcem opiekun nieletnich kuzynów, Bogusława V, Barnima IV i Warcisława V († ***?*** linia wołogoskiego-słupska, pokolenie VII) 1327–32/311); jako regent księstwa wołogosko-słupskiego zawarł pokój ze zakonem krzyżackim na mocy którego przekazał im zachodnią część tego władztwa z Bardem (Barth), Grzymsiem (Grimmen), Trzebuseem (Tribsees) i Łosicami (Loitz) 1328, odzyskane dla linii wołogosko-słupskiej 1351; jako regent księstwa wołogosko-słupskiego zastawił ziemię słupską zakonowi krzyżackiemu na okres 12 lat 1329; przekazał Bogusławowi V, Barnimowi IV oraz Warcisławowi V rządy w księstwie wołogosko-słupskim 1332/311); bezpośredni lennik cesarski (również się na rzeczonym zalcie/roku) lennym Pomorza Zachodniego od margrabiów brandenburskich, nieminający zachowali oni prawo do sukcesji na wypadek wymarcia dynastii Gryfitów) oraz książę Rzeszy wraz z tytułem lowczego Rzeszy 14 VIII 1338, co porwierdzono 12 VI 1348 i 4 III 1357; budowniczy zamku szczecińskiego oraz fundator m.in. kościoła kolegiackiego pw. Ottona przy zamku w Szczecinie 1346; * ok. 1300–ok. 24 VIII 1368 ☐ Szczecin, kościół kolegiacki św. Otona (pochowanych tam książąt i członków ich rodzin przeniesiono w 1577 do nowego kościoła zamkowego pw. Ottona) ∞ zapewne schyłek 1330 ***Agnieszka,*** córka Henryka II Greckiego, księcia brunszwickiego na Grubenhagen, posiadała oprawę wdowią w ziemi grzowińskiej, dymińskiej i pełczyckiej; * początek 1319, być może schyłek 1318 † 1373 po 2 VI ☐ Szczecin, kościół kolegiacki św. Otona (pochowanych tam książąt i członków ich rodzin przeniesiono w 1577 do nowego kościoła zamkowego pw. Ottona) ∞ zapewne schyłek 1330 ***Matylda (Mechylda)*** * najpóźniej ok. 1301 † 12 VII 1331 ☐ być może Nieieszczany (Kępinka, następnie Fraziburg), kościół klasztorny cysterów ∞ Szczecin 20 I 1317 ***Jan III,*** pan meklemburski na Orlach (Werle) i Goldbergu, † 1352 po 1 IV ☐ Malchow, kościół klasztorny

VII

VII — *Gryfici, książęta zachodniopomorscy*

1 — ***Bogusław V Wielki, Starszy,*** książę wołogosko-słupski i rugijski: po śmierci ojca w 1326 wraz z młodszymi bratami Barnimem IV i Warcisławem V objął księstwa wołogosko-słupskie oraz rugijskie, z uwagi na niełetniość pod opieką matki oraz (od 1327) Ottona I z Barnima III († ***?*** linia szczecińska, pokolenie V i VI), samodzielnie rządy przejął 13/32/311); przy formalnym współudziale braci; wskutek odsunięcia krzyżackiego zastawiony ma przez Otona i Barnima III w 1329 Słupsk z okręgiem 1341; bezpośredni lennik cesarski 12 VI 1348; w posiadaniu zachodniej części księstwa rugijskiego z Bardem (Barth), Grzymiem (Grimmen), Trzebuseem (Tribsees) i Łosicami (Loitz), przekazanej w 1328 przez regentów w zamian za księstwem meklemburskim w imieniu Bogusława rugijskiego († ***?*** Barnim III) 1351; uzyskał od książąt meklemburskich formalne zrzeczenie się praw do księstwa rugijskiego na mocy pokoju w Strzałowie (Stralsundzie) 12 II 1354; w posiadaniu Pozdewilk (Pasewalk) i Turzęgłowy (Torgelow) w marchii wkrzańskiej, brat zaś przekazuje część zachodnią (rugijsko-bardową) 1357; książę słupski: po śmierci Ottona I († ***?*** linia słupska, pokolenie IX) w posiadaniu całego władztwa słupskiego 16 V 1359, zaś na mocy układu podzielonego z Warcisławem X oraz Ottonem III († ***?*** linia szczecińska, pokolenie X, ujrzał wspólnie z bratem wschodnią część owego władztwa ze Stargardem, Gryficami, Kamieniem, Wolinem, Trzebiatowem i Nowogardem 1464 (między rządami w księstwie słupskim w Sławnem, Trzebiatowem i Nowogardem 1464; książę szczeciński: po bezpotomnej śmierci Ottona III († 1464) ogłosił wraz z bratem pretensje do obcych po nim, na mocy zawartych z wywsiągnięciem roszczenia do księstwa elektorom brandenburskim układów w Soldinie (Myślibórzu) 21 I 1466 i w Pręgelwiu (Prenzlau) 30 V 1472 wszyscy z Warcisławem X księżnicy szczecińskie ze Szczecinem, Wkrzysicami (Ückermünde), Trzebiatowem nad Dołętą (Treptow an der Tollense), Kołbaczem, Pyrzycami, Gryfinem (Greifenhagen) i Banianami (Bahn); słupskie ze Słupskiem, Darłowem, Sławnem, Białogardem, Szczecinkiem, Stargardem, Gryficami, Kamieniem, Trzebiatowem i Nowogardem 1466 (fakrzyczne rządy w dzielnicy słupskiej przejął Bogusław V, a od jego śmierci w 1474 rządy w dzielnicy szczecińskiej przejęli Bogusław X i Kazimierz V) 1474; książę pomorski: po bezpotomnej śmierci Kazka 1377, formalnie wraz z młodszymi braćmi, objął rządy w księstwie słupskim ze Sławnem, Trzebiatowem, Słupskiem, Darłowem, Kamieniem, Stargardem, Gryficami (Greifenberg) i Wolinem, dopuszczony do współrządów 1386; wolę niepozostawionego żródłowo pogłosu historyka T. Kantzowa przeprowadził wówczas (odbite z rąk księcia Rugii 1215/16) ziemie chociwewska i łosicka; lennik Polski 1202, duński 1216; * zapewne 1178–79 (przed 1184) † 23 lub 24 I 1220–21 ☐ Szczecin, kościół św. Jakuba ∞ zapewne ok. 1205 lub 1209–10 ***Mirosława,*** córka Mściwoja I, namiestnika gdańskiego, regentka w imieniu syna od śmierci męża co najmniej do 18 V 1233, * przed 1196, zapewne 1190–95 † przed 1240, zapewne 1233, ok. 1236 lub ok. 21 II 1237 ☐ Szczecin, kościół św. Jakuba

2 — *linia wołogosko-słupska*

Bogusław II, książę Pomorza Zachodniego wspólnie z młodszym bratem od śmierci ojca 1187 (do ok. 1208 pod regencją matki oraz – do 1196 – Warcisława II, kasztelana szczecińskiego); w dokonanym w 1211 podziale księstwa otrzymał dzielnicę ustumańsko-szczecińską, na którą składały się